

> Retouradres Postbus 20901 2500 EX Den Haag

Bestuurskern

Dir Duurzame Leefomg & Circ
Economie
Leefomgeving

Den Haag
Postbus 20901
2500 EX Den Haag

Datum 4 april 2022
Betreft Beantwoording burgerbrief 'Mijn hartenkreet'

Geachte mevrouw P.,

Op 5 oktober 2021 ontving de vaste commissie voor Infrastructuur en Waterstaat uw brief met een hartenkreet over houtstook. Deze commissie heeft mij verzocht om voor het eerstvolgende Commissiedebat Leefomgeving van 7 april 2022 een reactie op uw brief te versturen.

U geeft in uw brief aan dat u bezorgd bent over uw gezondheid en roept op om meer drastische maatregelen te nemen, zodat u en omwonenden van houtstokers beter beschermd worden in hun gezondheid. Schone lucht inademen is een recht van iedereen. U merkt ook op dat de rechten van stokers groter zijn dan dit recht op schone lucht en vraagt zich af waarom dat zo is. Ook doet u verschillende suggesties om houtstook te beperken.

Hieronder vindt u mijn reactie. Allereerst vind ik het zeer vervelend dat u overlast ervaart van houtstook. Ik werk er samen met gemeenten en provincies binnen het Schone Lucht Akkoord aan om de emissies en overlast tegen te gaan. In deze brief geef ik een toelichting op de maatregelen die de Rijksoverheid hiervoor neemt.

Regels voor houtstook

Op dit moment gelden er al regels voor het stoken van hout. Iemand mag met een houtkachel of open haard geen overlast veroorzaken. Dat staat in artikel 7.22 van het Bouwbesluit¹. Het gaat daarbij om rook, walm, roet, stof of ernstige stank.

Er zijn veel plaatselijke omstandigheden die bepalen of een houtkachel overlast kan geven bij buurtbewoners. Voorbeelden hiervan zijn hoe het huis van de gehinderde gelegen is ten opzichte van de schoorsteen van de stoker en wanneer iemand de kachel aansteekt. Daarom hebben gemeenten een belangrijke rol bij de aanpak van houtrookoverlast en handhaving van de regels.

U gaf aan dat u ook uw brief naar uw gemeente hebt gestuurd en uw gemeente niets doet aan de overlast die u ervaart. Ik vind dit een belangrijk signaal. Ik heb middels een brief in november 2021 gemeenten nog opgeroepen te acteren bij

¹ Bouwbesluit 2012. https://wetten.overheid.nl/BWBR0030461/2018-01-01/#Hoofdstuk7_Afdeling7.3_Artikel7.22

klachten van herhaalde overlast. Verschillende gemeenten geven aan het lastig te vinden om te handhaven bij overlast. Daarom werk ik ook met gemeenten aan het verder versterken van de mogelijkheden bij overlast. De gemeente kan de situatie ter plaatse beoordelen, zodat duidelijker wordt waardoor de overlast ontstaat. De gemeente kan bijvoorbeeld helpen om stookafspraken met uw burens te maken, als dat zinvol lijkt. Gemeenten kunnen daarvoor ook een professionele bemiddelaar inschakelen. Als iemand ernstige rookoverlast veroorzaakt, kan een gemeente ook beperkingen opleggen aan de houtstoker. Dat volgt uit het bovenstaande artikel 7.22 Bouwbesluit.

Bestuurskern
Dir Duurzame Leefomg & Circ
Economie
Leefomgeving

Datum
4 april 2022

Verder mag iemand in een houtkachel, 'allesbrander' of vuurkorf alleen onbehandeld hout verbranden. Ander hout, zoals geïmpregneerd, geverfd of gebeitst hout, moet worden afgevoerd via het huishoudelijk afval of de 'milieustraat' van de gemeente. Dit volgt uit artikel 10.2 van de Wet milieubeheer (verbod om afvalstoffen te verbranden)².

Ook staan in het Bouwbesluit enkele technische regels, voor bijvoorbeeld de plaats van de rookafvoer (schoorsteen).

Schone Lucht Akkoord

In het Schone Lucht Akkoord hebben het Rijk, provincies en gemeenten afgesproken om te streven naar een permanente verbetering van de luchtkwaliteit om gezondheidswinst voor iedereen te realiseren³. Daarbij wordt toegewerkt naar de WHO advieswaarden in 2030. Met als concreet doel om in 2030 minimaal 50% gezondheidswinst uit binnenlandse bronnen ten opzichte van 2016.

Het verminderen van de emissies van houtrook is hierbij een belangrijke prioriteit. Het kabinet voert in samenwerking met gemeenten en provincies verschillende maatregelen uit om houtstookemissies te verminderen. Het gaat daarbij om communicatie en voorlichting, regelgeving, het verbeteren van de handhaving bij overlastsituaties en pilots.

Wat betreft communicatie is er de Stookwijzer⁴, welke op postcodeniveau actueel (stook)advies geeft. Daarnaast geven het RIVM en KNMI een stookalert af bij wintersmog of bij verwachte langdurig ongunstige meteorologische condities (of een combinatie van beide)⁵.

De Rijksoverheid stelt jaarlijks voorlichtingsmateriaal voor gemeenten beschikbaar⁶. Daarmee kunnen gemeenten houtstokers bewuster maken van de schadelijke effecten voor zichzelf en hun omgeving. Dit voorlichtingsmateriaal wordt ieder jaar geëvalueerd en geactualiseerd. In februari 2022 is het voorlichtingsmateriaal uitgebreid met materiaal over het stookalert.

Op het terrein van wet- en regelgeving is de ISDE-subsidie op pelletkachels vanaf januari 2020 afgeschaft en vanaf januari 2022 is de Ecodesignverordening (bijlage II) van kracht voor nieuwe kachels en toestellen. Deze verordening stelt eisen aan het rendement, veiligheidsaspecten en de uitstoot (emissies) van nieuwe kachels. Hierdoor mogen nieuwe kachels en toestellen minder uitstoot veroorzaken. In

² Wet milieubeheer. <https://wetten.overheid.nl/BWBR0003245/2017-05-16#Hoofdstuk18>

³ Schone Lucht Akkoord. <https://www.schoneluchtakkoord.nl/>

⁴ Stookwijzer. www.stookwijzer.nu

⁵ Stookalert. www.rivm.nl/stookalert

⁶ IPLO. Voorlichtingsmateriaal houtstook 2021/2022.
<https://iplo.nl/thema/lucht/voorlichtingsmateriaal-houtstook-2021-2022/>

Benelux- en Europees verband zet de Rijksoverheid zich in voor verdere aanscherping van de Ecodesignverordening voor nieuwe (particuliere) hout- en pelletkachels.

Bestuurskern
Dir Duurzame Leefomg & Circ
Economie
Leefomgeving

Datum
4 april 2022

Met de gemeenten Utrecht⁷, Nijmegen⁸ en Helmond⁹ is in januari 2021 een pilot houtstookarme/houtstookvrije wijken gestart. In deze pilot onderzoeken de gemeenten welke lokale maatregelen ingezet kunnen worden om het gebruik en de uitstoot van houtkachels te verminderen. In een andere pilot onderzoekt het Rijk samen met gemeenten de mogelijkheid van een stookverbod tijdens een stookalert. Afhankelijk van de resultaten kan worden bekeken of dit een effectief instrument is, en wat de gevolgen hiervan zijn. Bij een positieve evaluatie bespreekt het Rijk met medeoverheden of en op welke manier een stookverbod bij een stookalert breder toegepast kan worden.

Onderzoeken naar houtstook

In 2021 is een onderzoek naar mogelijke aanvullende maatregelen voor houtstook gestart. De uitkomsten van dit onderzoek worden begin 2022 samen met de resultaten van het Samenwerking Houtrookonderzoek van RIVM, TNO, IRAS en GGD Amsterdam en de vorderingen van de actualisatie van het stappenplan voor handhaving met de Tweede Kamer gedeeld^{10,11}. Op basis van deze onderzoeken kan het kabinet opnieuw een afweging maken welke maatregelen het wil inzetten om houtrookemissies verder terug te dringen.

Veranderingen onder de Omgevingswet

Op 1 januari 2023 gaat naar verwachting de Omgevingswet in werking¹². Een uitgangspunt van deze wet is dat gemeenten, ook uw gemeente, zelf meer beleid en regels kunnen maken voor de lokale leefomgeving. Gemeenten kunnen dan via het omgevingsplan regels stellen aan het gebruik van houtkachels, zoals een lokaal verbod op het stoken van open haarden bij windstil weer of een houtstookverbod voor een specifiek gebied of gebiedstype. Op de website van het Informatiepunt Leefomgeving (IPLO) staat meer informatie over de regels voor houtstook vanuit woningen, zoals die gelden vanaf juli 2022¹³.

Tot slot

Schone lucht is voor iedereen belangrijk. Ik vind het dan ook heel vervelend dat u zoveel last heeft van houtrook bij u in de buurt. Houtstook is een belangrijk onderwerp dat mijn bijzondere aandacht heeft. Ik vind dat de luchtverontreiniging

⁷ Schone Lucht Akkoord. Aanpak houtstook in Utrecht. <https://www.schoneluchtakkoord.nl/actueel/nieuws-schone-lucht-akkoord/houtstook/aanpak-houtstook-utrecht/>

⁸ Schone Lucht Akkoord. Aanpak houtstook in Nijmegen. <https://www.schoneluchtakkoord.nl/actueel/nieuws-schone-lucht-akkoord/houtstook/aanpak-houtstook-nijmegen/>

⁹ Schone Lucht Akkoord. Helmond tast mogelijkheden af voor houtstookarm BSD <https://www.schoneluchtakkoord.nl/actueel/nieuws-schone-lucht-akkoord/houtstook/helmond-bekijkt-mogelijkheden-houtstookarm/>

¹⁰ RIVM. Samenwerking Houtrookonderzoek. <https://www.rivm.nl/houtrook/samenwerking-houtrookonderzoek>

¹¹ Schone Lucht Akkoord. Routewijzer houtstook en overlast. <https://www.schoneluchtakkoord.nl/actueel/nieuws-schone-lucht-akkoord/houtstook/routewijzer-houtstook-overlast/>

¹² IPLO. De Omgevingswet. <https://iplo.nl/regelgeving/omgevingswet/>

¹³ IPLO. Regels voor houtstook vanuit woningen. <https://iplo.nl/thema/lucht/regels-houtstook-vanuit-woningen/>

en de overlast van houtstook naar beneden moeten en daar werk ik, samen met provincies en gemeenten verder aan.

Naar aanleiding van uw brief wil ik u graag uitnodigen voor een persoonlijk gesprek.

Met vriendelijke groet,

DE STAATSSECRETARIS VAN INFRASTRUCTUUR EN WATERSTAAT,

drs. V.L.W.A. Heijnen

Bestuurskern

Dir Duurzame Leefomg & Circ
Economie
Leefomgeving

Datum

4 april 2022